

РЕШЕНИЕ

№ 530

гр. Пловдив, 07.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VII СЪСТАВ, в публично заседание на девети април през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Стефка Т. Михова

Членове: Николай К. Стоянов
Иванка П. Гоцева

при участието на секретаря Ангелинка Ил. Костадинова
като разгледа докладваното от Стефка Т. Михова Въззивно гражданско дело
№ 20255300500676 по описа за 2025 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Делото е образувано по въззивна жалба на И. В. А., ЕГН *****, от село Б., обл. Пловдивска, ул. ***, против решение № 16/10.01.2025 г., постановено по гр.д. № 129/2024 г., по описа на Районен съд-Асеновград, с което е признато за установено по отношение на жалбоподателката, че дължи на „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980, със седалище и адрес на управление гр. София 1309, район „Илинден“, ул. „Кукуш“ № 1, сумата 229.41 лева, представляваща стойността на ползвани електронни съобщителни услуги за периода от 10.02.2021 г. до 24.07.2021 г. въз основа сключен между страните договор № 505786557/28.01.2021 г.; сумата 275.50 лева представляваща неустойка, дължима поради предсрочно прекратяване на договора, дължими за периода от 10.02.2021 г. до 24.07.2021 г. по договор № 505786557/28.01.2021 г.; сумата 127.03 лева, представляваща лихва за забава, за периода от датата на издаване на всяка една фактура до датата, предхождаща датата на подаване на заявлението, и в размер на законната лихва от датата на подаване на заявлението -07.12.2023 г. до окончателното им изплащане, за което вземане е издадена заповед за изпълнение № 1186 от 11.12.2023 г. по ч.гр.д. № 2331/2023 г. по описа на РС Асеновград и жалбоподателката е осъдена да заплати на „А1

България“ ЕАД, ЕИК 131468980 , сумата от 840 лева - направени в исковото производство разноси и сумата от 175 лева - направени в заповедното производство разноси.

Във въззивната жалба са релевирани оплаквания за неправилност и необоснованост на първоинстанционното решение, като постановено в нарушение на материалния закон и съдопроизводствените правила. Искането към въззивния съд е за неговата отмяна и постановяване на ново по същество на правния спор, с което исковите претенции да бъдат отхвърлени като неоснователни.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемото „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980 , подаден чрез пълномощника по делото юриконсулт М.К., в който вземат становище за нейната неоснователност и настояват за потвърждаване на първоинстанционното решение.

Пловдивски окръжен съд, след като прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 12 ГПК и чл. 235, ал. 2 ГПК намира следното:

Жалбата е подадена в срок, от надлежна страна с правен интерес от обжалване и е процесуално допустима.

Производството пред първостепенния районен съд е образувано по искова молба на "А1 България" ЕАД, ЕИК131468980, срещу И. В. А., ЕГН *****, с която са предявени по реда на чл.422 от ГПК обективно съединени установителни искове за признаване за установено в отношенията между страните, че ответникът дължи на ищцовото дружество по сключен между страните договор № 505786557/28.01.2021г. , със системен партиден номер М 6662659, следните суми, за които в негова полза е издадена заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК по ч.гр.д. № 2331/2023 г. по описа на РС – Асеновград: 229.41 лева- представляваща стойността на ползвани електронни съобщителни услуги за периода от 10.02.2021 г. до 24.07.2021 г. ; 275.50 лева - представляваща неустойка, поради предсрочно прекратяване на договора, дължими за периода от 10.02.2021 г. до 24.07.2021 г. ; 127.03 лева - представляваща лихва за забава, за периода 26.02.2021г.-27.11.2023г., и в размер на законната лихва от датата на подаване на заявлението в съда- 07.12.2023 г. до окончателното им изплащане .

В срока по [чл. 131, ал. 1 ГПК](#) е постъпил писмен отговор от ответника по делото И. В. А., ЕГН *****, с който се оспорват исковете. Релевира се и възражение за нищожност на клаузите, въз основа на които се претендират вземанията за неустойка.

Спор пред въззивната инстанция не се подвига досежно наличието на процесното договорно правоотношение между страните по предоставяне на електронни съобщителни услуги, което обстоятелство е документално установено по делото и от приетите в първоинстанционното производство и не оспорени от страните договор № 505786557/28.01.2021г. за електронни съобщителни услуги, ведно с Приложение № 1 към договора.

По делото е изслушано заключение по СТЕ, неоспорено от страните и кредитирано от съда като пълно, подробно и компетентно изготвено. Според констатациите на вещото лице процесният договор е отразен в системата на "А1 България" ЕАД, като сключен с И. В. А., ЕГН *****, и отбелязан по партида № 505786557 и предоставени услуги „ Wireless Data-0882520951“/мобилен интернет/, „Wireless Voice-0887241919“/ мобилен телефонен номер/. Посочено е в заключението, че през процесния период е бил предоставен достъп до далекосъобщителната мрежа от страна на мобилния оператор, макар и автоматично и постепенно да са били ограничавани отделните услуги поради неплащане. Автоматичната деактивация на услугата е настъпила на 09.07.2021г. Следователно съдът намира, че ищцовото дружество е изправна страна по процесното правоотношение и му се дължат сумите за предоставяне на уговорените през процесния период мобилни услуги.

Касателно установяване на исковата претенция по размер, е изслушано заключение по ССчЕ, като ищецът е представил и преписи от издадените фактури, въз основа на които са начислени процесните суми. От съвкупния анализ на тези доказателства се установя, че за предоставените мобилни услуги по правоотношението е начислена и дължима сумата от общо 229,41лв. Същата съответства на уговорения размер на месечната такса и отразеното потребление във фактурите. Видно е също така от съдържанието на фактурите, че изискуемостта на това вземане е настъпила, поради което ответната страна дължи и лихва за забава, която според заключението по ССчЕ е в размер от 65,82 лв., изчислено върху всяка от дължимите месечни

вноски, считано от датата, следваща датата на падежа по всяка отделна фактура до датата на депозиране на заявлението.

С оглед на гореизложеното установителният иск по [чл. 422 ГПК](#) като основателен и доказан по размер ще се уважи за неизплатена главница в размер от 229,41 лева и на обезщетение за забава в размер от 65,82 лева.

По отношение на претенциите на търговското дружество за неустойка поради предсрочно прекратяване на договорите за мобилни услуги за остатъка от срока на договорите и неустойка, съизмерима с отстъпката от цената на закупено мобилно устройство, то настоящият съдебен състав намира същите за неоснователни, поради следното:

Претендираните неустойки се основават на уговорка, според която при прекратяване на договора по вина или по инициатива на потребителя, последният дължи неустойка в размер на всички стандартни месечни абонаменти за периода от прекратяването до изтичане на уговорения срок, като максималният размер на неустойката не може да надвишава трикратния размер на стандартните месечни абонаменти. Наред с така определената неустойка, за потребителя се предвижда и задължение за заплащане на разликата между стандартната цена на устройството / в брой, без абонамент/, съгласно ценова листа, действаща към момента на сключване на договора, и изплатена от него при предоставянето му/ в брой или съответно обща лизингова цена по договора за лизинг/, каквато съответства на оставащия срок на договора.

Съгласно формираната съдебната практика /Решение №229 от 21.01.2013г. на ВКС по т.д.№1050/2011г., II т.о.; Решение №178 от 26.02.2015г. на ВКС по т.д.№2945/2013г., II т.о./ при произнасяне по претенция за неустойка съдът следи служебно за нищожност поради противоречие със закона или добрите нрави на клаузата от договора, в която същата е била уговорена. В случая ищецът претендира установяване на вземане за неустойка за предсрочно прекратяване на договор за мобилни услуги, предвиждащи че в случай на прекратяването им преди изтичане на срока им по вина или искане на потребителя той дължи неустойка в размер на оставащите до изтичане на уговорения срок, месечни абонаменти по техния стандартен размер, като в договора е предвидено, че максималният размер на неустойката не може да надвишава трикратния размер на месечните

абонаменти. Настоящият състав на съда приема за нищожна посочената клауза поради противоречието ѝ с добрите нрави, тъй като така уговорена неустойката няма присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции, а се превръща в средство за неоснователна обогатяване за оператора, който получава правото да претендира и получи уговорените месечни абонаментни такси по техния т.нар. „стандартен“ размер, който е по-висок от уговорения в договора, без да предоставя насрещната услуга за тях. Според настоящия състав на съда посочените клаузи са и неравноправни съгласно чл.143, ал.1 във връзка с ал.2, т.5 и т.15 от ЗЗП. Предвидената неустойка при прекратяване на договора в размер на три стандартни месечни абонамента е необосновано висока, тъй като не е съобразена с размера на евентуалните вреди, които операторът би претърпял. Последните не следва да се съизмеряват с пропуснатите по самия договор месечни абонаменти, тъй като получаването на последните е свързано с предоставяне на определени услуги за абоната, които след прекратяването на договора вече няма да бъдат предоставяни и за предоставянето на които не съществува пречка да бъде сключен договор с друг абонат. Отделно от това в конкретния случай размерът на неустойката е обвързан не с уговорените в самия договор, а с т.нар. „стандартни“ месечни абонаменти, които са в по-висок размер. При това положение се създават предпоставки за неоснователно обогатяване на кредитора, тъй като в ситуация, при която до изтичане на срока на договора остават три и по-малко месеца той ще има право да получи от потребителя обезщетение, надвишаващо сумата, която би получил при изпълнение на договора. При получаването на неустойката би се заобиколила и нормата на чл.143, ал.2, т.15 от ЗЗП, тъй като потребителят би бил задължен да изпълни задълженията си по договора, като заплаща абонаментните такси, без операторът да изпълнява своите, предоставяйки му услугата.

Претендираната сума за неустойка, представляваща отстъпка от цената на устройство съдът счита, че представлява предоставена търговска отстъпка. Същевременно, недопустимо е (в материалноправен аспект) впоследствие да се търси стойността на вече предоставена търговска отстъпка. Същата е предоставена към момента на закупуване на вещта и тя формира крайната покупна цена, съответно цената на предоставената услуга. Цената на вещта/услугата е съществен елемент от договора за продажба и от договора за телекомуникационни услуги и е изрично договорена от страните още към

момента на сключване на договора. Предвид това, търсенето на заплащане на предоставена отстъпка от цената на вещта и услугите цели последващо увеличаване на продажната цена. Съдът счита, че това от една страна е противно на добрите нрави, излизайки извън обезщетителната функция на неустойката, а от друга се постига и заобикаляне на първоначално обявената и договорена с потребителя цена на вещта/ услугите, което е в противовес с чл. 143, ал. 2, т. 13 Закон за защита на потребителите.

Въззивният съд намира за неоснователна и претенцията на търговското дружество в размер от 2 лева -обезщетение за обработка на просрочени задължение.

Решаващият състав на съда приема, че в случая се касае за изпълнение на присъщи задължения на мобилния оператор и независимо от това, че за него възникват условия за евентуални допълнителни разходи, то с оглед съществуващото между страните типично облигационно правоотношение по двустранен договор, свързан с взаимни корелативни задължения във връзка с предоставяне на насрещни престации, то за всички страни по аналогични двустранни договори, в случаи на неточно изпълнение, се свързват с предвидените за това видове обезщетения, които подлежат на установяване след проявление на съответния правопораждащ юридически факт, като не следва да се определят изначално за в бъдеще в определен размер при липса на икономическа обосновааност за това.

Ето защо исковата претенция на ищеца по отношение на претендираните вземания за неустойки и за обезщетение за обработка на просрочени задължения е неоснователна и следва да бъде отхвърлена, след отмяна на първоинстанционното решение в тази му част като неправилно. Доколкото е неоснователна посочената претенция, то няма да се уважи и иска за обезщетение за забава върху същата.

С оглед изхода на спора в настоящата съдебна инстанция присъдените в полза на страните разноски следва да бъдат преизчислени.

По заповедното производство в полза на ищеца са присъдени разноски в размер на 175 лв., от които съразмерно на уважената част от претенциите му се следват 81,75 лева. В първоинстанционното производство са му присъдени разноски в размер от 840 лева, от които съразмерно с уважената част от исковата претенция му се следват 392,40 лева. Във

въззивното производство ищецът не направил разноси, като е бил защитаван от юрисконсулт, поради което и на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК, във вр. с чл. 37 от ЗПП във вр. с чл. 25, ал. 1 от НЗПП съдът определят разноси за юрисконсултско възнаграждение в размер на 150 лева, от които по съразмерност ще му се присъдят 70,07 лева.

В първоинстанционното производство ответната страна не е направила разноси, поради което и такива не ѝ се присъждат. Във въззивното производство е направила разноси в общ размер от 525 лева, от които по съразмерност ще ѝ се присъдят 279,75 лева.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 16/10.01.2025 г., постановено по гр.д. № 129/2024 г., по описа на Районен съд-Асеновград, в частта му, с която е признато за установено в отношенията между страните, че И. В. А., ЕГН *****, от село Б., обл. Пловдивска, ул. ***, дължи на „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980, със седалище и адрес на управление гр. София 1309, район „Илинден“, ул. „Кукуш“ № 1, сумата от 275.50 лева представляваща неустойка, дължима поради предсрочно прекратяване на договор № 505786557/28.01.2021 г. за електронни съобщителни услуги; сумата от 61,21 лева, представляваща обезщетение за забава за периода 26.02.2021 г. - 27.11.2023 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението - 07.12.2023 г. до окончателното изплащане, **КАКТО И В ЧАСТТА МУ**, с която И. В. А., ЕГН ***** е осъдена да заплати на „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980, разноси направени в заповедното производство за размера над 81,75 лева до присъдените 175 лева, разноси направени в първоинстанционното производство за размера над 392,40 лева до присъдените 840 лева, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявеният от „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980, против И. В. А., ЕГН *****, иск за признаване за установено в отношенията между страните, че И. В. А., ЕГН *****, дължи на „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980, сумата от 275.50 лева представляваща неустойка, дължима поради предсрочно прекратяване на договор № 505786557/28.01.2021 г. за електронни съобщителни услуги; сумата от 61,21

лева, представляваща обезщетение за забава за периода 26.02.2021г.-27.11.2023г. , ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението -07.12.2023 г. до окончателното изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 16/10.01.2025 г., постановено по гр.д. № 129/2024 г., по описа на Районен съд-Асеновград, в частта му, с която е признато за установено в отношенията между страните , че И. В. А., ЕГН *****, от село Б., обл. Пловдивска, ул. ***, дължи на „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980, със седалище и адрес на управление гр. София 1309, район „Илинден“, ул.“Кукуш“ № 1, сумата от 229,41 лева, представляваща неизплатена главница по договор № 505786557/28.01.2021 г. за предоставени електронни съобщителни услуги; сумата от 65,82 лева, представляваща обезщетение за забава за периода 26.02.2021г.-27.11.2023г. , ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението- 07.12.2023 г. до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980, да заплати на И. В. А., ЕГН *****, сумата от 279,75 лева-разноски пред въззивната инстанция.

ОСЪЖДА И. В. А., ЕГН *****, да заплати на „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980, сумата от 70,07 лева-разноски пред въззивната инстанция.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____